

Verksamhetsberättelse och delårsbokslut för Knivsta kommunkoncern 2024

Antagen av xxx
Version 2024-10-03

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsberättelse	3
1.1 Händelser av väsentlig betydelse	3
1.2 Kommunens förväntade utveckling	4
1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	6
1.3.1 Uppföljning av mål och uppdrag	7
1.3.2 Periodens utfall och årsprognos	18
1.3.3 Ekonomisk ställning	21
1.4 Balanskravsresultatet	23
2 Driftredovisning	24
3 Investeringsredovisning	27
4 Resultaträkning	29
5 Balansräkning	30
6 Noter	31

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse

Finansiella händelser

- Kommunalförbundet Brandkåren Attunda har 6 medlemskommuner, under året har avgiftsmodellen uppdaterats för att bättre spegla respektive kommuns kostnader. För Knivsta kommun ökar den årliga medlemsavgiften öka med 453 tusen kronor per år (2026) till lite drygt 17 miljoner kronor.
- Kommunalförbundet Norrvatten har beviljats en utökad låneram till 3,2 miljarder kronor där Knivsta kommun är delägare med 1,32 procent. Finansiering av lånen sker genom så kallade ägarlån, det betyder att Knivsta kommun kan låna ut som högst 42 miljoner kronor i ägarlån (kommunen erhåller en ränteintäkt för sina upplåningskostnader).
- Kommunfullmäktige har beslutat att sälja kommunhusfastigheten från Gredelinen Kommanditbolag till Kommunfastigheter i Knivsta AB vilket möjliggör avveckling av kommanditbolaget. Beslutet bedöms ge ekonomiska fördelar på lång sikt.
- Roslagsvatten AB har beviljats borgen för en utökad checkkredit (från 4 miljoner kronor till 12 miljoner kronor). Krediten behövs för att optimera koncernens likviditetshantering på kort sikt.
- Knivsta kommun har fått beslut om markåtkomstbidrag för bildande av naturreservatet Ängbyskogen, ca 6,3 miljoner kronor kommer erhållas av Naturvårdsverket. Ersättningen motsvarar halva marknadsvärdet för marken som upplåts för naturreservatet.

Verksamhetshändelser

- Genomförande av Europaparlamentsvalet 2024.
- Åtgärdsplan för brottsförebyggande arbete (lag 2023:196).
- Framtagande av utvecklingsprogram för Knivsta östra entrén är påbörjat.
- Det har fattats beslut om beställning av gruppbostad för LSS från kommunens dotterbolag Kommunfastigheter i Knivsta AB.
- Upphandling av ny lärplattform som lärare, elever och vårdnadshavare interagerar med varandra.
- Samhällsbyggnadsverksamheter påverkas av lågkonjunkturen, behov av exploateringar, detaljplaner, bygglov påverkas negativt. I den mån det är möjligt används resurser i framtagande av översiktsplanen som är i intensivt skede.
- Från årsskiftet är det Kommunernas ansvar för insamling av förpackningar, övertagande av återvinningsstationer med mera gjorts.
- Antalet äldre blir fler och börjar synas i ökande volymer inom äldreomsorgen och tydligt men sent trendbrott efter pandemin, liksom ökade ärenden inom ekonomiskt bistånd.

Händelser som inträffat efter delårsperioden

- Inga väsentliga händelser har inträffat under delårsrapportens framtagande.

1.2 Kommunens förväntade utveckling

Våra framskrivningar

Framtiden måste vara hållbar och hållbarhetsdimensionerna behöver hänga ihop - socialt, miljömässigt och ekonomiskt. Kommunens långtidsprognos är en del i arbetet med långsiktig hållbarhet. Prognosen är baserad på kommunens befolkningsprognos och använder en modell från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för beräkning av framtida skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Långtidsprognosen grundar sig på följande siffror och värden:

- Skatteprognosen från augusti 2024, med skattesatsen 20:91 kronor.
- Kommunens befolkning den 1 november 2023 - därefter räknas befolkningen upp utifrån kommunens antagande för befolkningstillväxt (befolkningsprognos).
- Beräkning är exklusive exploateringsvinster från markförädling.
- Uppräkning av kostnader för inflation (följer SKR:s prisindex för kommunal verksamhet).
- Ett årligt krav på effektivisering om 0,5 procent, vilket motsvarar cirka 8-9 miljoner kronor.
- Resultatmålet, vilket är resultatet i förhållande till skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning, är 1 procent på lång sikt (kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning).
- Utgångsläget är nuvarande kvalitet och servicenivå, det vill säga andelen som nyttjar våra verksamheter är konstant och ambitionsnivån utgår från år 2024.

Resultat i miljoner kronor	Prognosticerat resultat i kommunen	Resultatmål i kommunen	Avvikelse motresultatmål i kommunen
2024	-26	14	-40
2025	51	15	36
2026	42	16	26
2027	23	16	7
2028	14	17	-3
2029	21	18	3
2030	-7	19	-25
2031	-15	19	-34

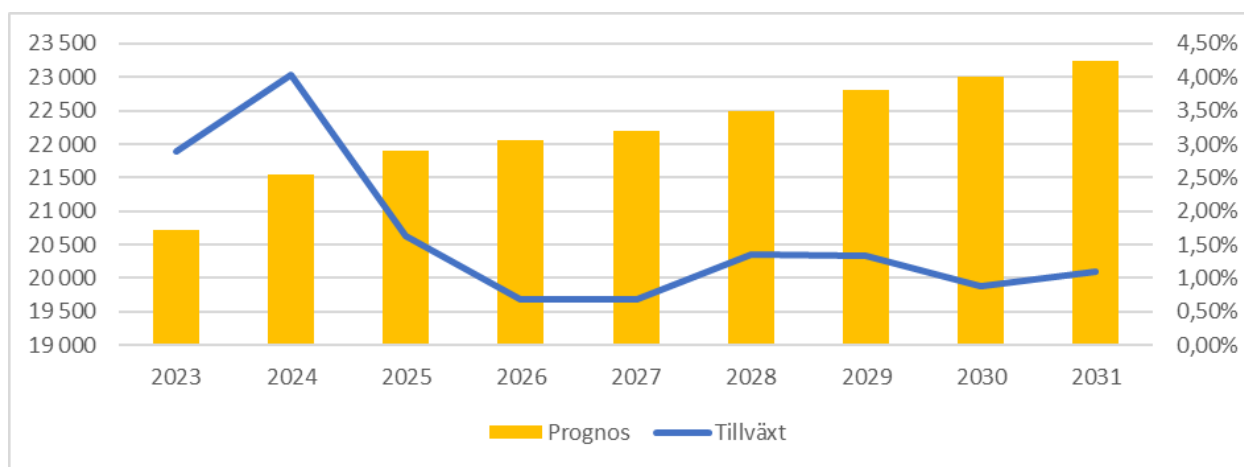
Långtidsprognosen visar att resultatmålet inte uppnås kommande år. Prognoserna är dock förenade med stor osäkerhet och historien visar att kommuner med ekonomiska utmaningar tar ansvar för ekonomin och tvingas till hårda prioriteringar för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Orsaken till en positiv framåtblick på kort sikt är att kostnaden för pensioner minskar kraftig från 2025 (från en mycket hög nivå 2024) och det skapar ett ekonomiskt utrymme närmaste åren. På längre sikt utmanas kommunens ekonomi vartefter behovet av kommunal service stiger i takt med en åldrande befolkning (framförallt äldreomsorg). Skatteintäkterna förväntas också växa, men betydligt svagare eftersom antalet personer i förvärvsarbetsande ålder växer måttligt.

Vidare påverkar prisutvecklingen i samhället (inflation) som påverkar hyror och pensioner. Kommunen behöver också underhålla och till viss del även investera i utbyggd infrastruktur i takt med en ökad folkmängd. Kalkylens utfall resulterar att driftkostnaderna växer snabbare än skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning på lång sikt. Signalvärdet med en långtidsprognos är att det kommer att krävas utveckling och förändring av arbetssätt för att få en ekonomi i balans.

Demografi

Fortsatt befolkningstillväxt bidrar till såväl ökade skatteintäkter som kostnader. Fram till år 2031 bedöms kommunen växa med cirka 2500 nya invånare, eller med cirka 12 procent. Historiskt inflyttningsnetto har främst utgjorts av barnfamiljer.

Tabellen nedan visar förväntad ökning av olika ålderskategorier i Knivsta kommun fram till år 2031. De åldersgrupper som har störst påverkan på kommunal verksamhet och ekonomi är barn och unga, samt äldre (80-w år).

	2024	2027	2029	2031
1-5 år	1439	1377	1389	1367
6-15 år	3316	3368	3315	3291
16-19 år	1265	1262	1345	1358
65-79 år	2200	2178	2221	2300
80-w år	724	924	1090	1181

Utmaningar

Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) har flera år visat på framtidsutmaningen - färre ska försörja fler. Skatteintäkterna kommer alltså inte att öka lika mycket som behovet av kommunal service när andelen äldre blir fler i samhället. Detta scenario har blivit mer verkligt efter SCB senaste befolkningsprognos där Sveriges befolkning bedöms växa långsammare än vad som skett de senaste åren.

Offentlig sektor står också inför en kompetensförsörjningsutmaning. Många medarbetare går i pension och nya medarbetare ska rekryteras. SKR har räknat ut att offentlig sektor behöver anställa större delen av den tillgängliga arbetskraften på arbetsmarknaden för att ersätta pensionsavgångar och hantera en växande välfärdsleverans. Det är en orealistisk ekvation och kommunerna behöver därför omfamna ny teknik och nya arbetssätt för att möta både kompetensförsörjningsutmaningen och ett effektivare resursanvändning i välfärdsleveransen.

Kommunkoncernen ingår indirekt i långtidsprognosen genom att kommunens hyreskostnader räknas upp i kalkylen med konsumentprisindex – det innebär högre hyresintäkter för kommunala fastighetsbolaget som ska täcka ökade kostnader för drift och underhåll samt finansieringskostnader. De kommunala fastighetsbolagens bedöms uppfylla ägarens finansiella mål kommande år.

1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år bedöma om kravet om god ekonomisk hushållning uppfylls. Utvärderingen sker genom att bedöma i vilken utsträckning som kommunfullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål är uppnådda.

I delårsrapporten lämnas en prognos om god ekonomisk hushållning för verksamhetsåret 2024.

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål består av fyra mål med uppdrag och indikatorer kopplade. Både uppdrag och indikatorerna följer i hög grad den önskade riktningen och bedömningen är att målen i hög grad kommer uppnås.

Det finansiella målet och dess uppdrag bedöms också uppnås. Prognosen för årets resultat är något svagare än budget, styrelse och nämnder har god budgetföljsamhet. Indikatorer som nettokostnadsavvikelse, självfinansieringsgrad och låneskuld är inom den önskade riktningen för en långsiktigt hållbar ekonomi.

De kommunala bolagen och kommunalförbunden (tillsammans med kommunen utgör kommunkoncernen) bedöms i hög grad uppfylla kommunfullmäktiges beslutade ägardirektiv med finansiella mål och verksamhetsmål.

Bedömningen är att Knivsta kommun och kommunkoncernen uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning. Det budgeterade och prognosticerade negativa resultatet kommer ha en påverkan på det egna kapitalet för kommunen och kommunkoncernen. Det innebär att kommunens och koncernens ekonomiska handlingsberedskap och motståndskraft försvagas på kort sikt.

1.3.1 Uppföljning av mål och uppdrag

I delårsuppföljningen redovisas kommunfullmäktiges mål, uppdrag och indikatorer. Måluppfyllelse av inriktningsmålen bedöms utifrån nämndernas bedömning av måluppfyllelse, en samlad bedömning av genomförande av uppdragen samt en trendanalys utifrån indikatorerna i Mål och budget.

För bedömning används något av följande:

Färg	Mål	Uppdrag	Indikator
Grön	Målet kommer uppnås vid årets slut	Uppdraget är påbörjat och pågår enligt planering, eller uppdraget är färdigt.	Utfallet bedöms som positivt i förhållande till den önskade riktningen
Gul	Målet kommer delvis att uppnås vid årets slut.	Uppdraget är påbörjat och pågår delvis enligt plan.	Utfallet bedöms som delvis positivt i förhållande till den önskade riktningen.
Röd	Målet kommer ej att uppnås vid årets slut.	Uppdraget är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Eller att uppdraget inte är påbörjat trots att det borde vara det.	Utfallet är i en annan riktning än det önskvärda.

1.3.1.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Knivsta kommuns fortsatta utveckling ska fokusera på att forma goda boendemiljöer som tillför mänskliga och ekonomiska värden. För landsbygden betyder det organisk tillväxt utifrån befintliga strukturer. För tätorterna Knivsta och Alsike innebär det en utveckling som präglas av småskalighet, grönska och trivsamhet.

Alla kommande bostadsområden ska vara trivsamt gestaltade med tydliga avgränsningar mellan privata och offentliga ytor, utan för mycket insyn i bostäderna och utan otrygga platsbildningar. Gröna mellanrum är naturliga delar i varje kvarter, liksom en variation av upplåtelseformer som skapar ett tryggt, trevligt och naturnära boende med goda kommunikationer till övriga regionen. Dessa kvaliteter bidrar tillsammans till en upplevd småskalighet och en stadsbyggnad i mänsklig skala.

Knivsta östra entré och verksamhetsområdet Ar ska utvecklas till ett modernt handelsstråk.

Tydliga krav ska finnas på sammanhållen arkitektur och gestaltning utifrån ett platsutvecklingsperspektiv och Knivstas identitet som modern trädgårdsstad med närhet till natur och rekreation.

Trygghetsaspekter ska genomgående beaktas i alla processer och beslut. Behovet av bostäder ska avspeglade sig både i boendeformer och styra den takt i vilket samhället utvecklas. Kommunens ekonomiska åtaganden över tid ska vägas in i all planering.

Det lokala näringslivet är en viktig del i kommunens utveckling och stor vikt ska läggas vid att säkerställa god dialog som bidrar till möjliggörande och genomförande.

Målet betyder att verksamheterna ska inriktas på:

- Småskaligt byggande med trivsamt gestaltande bostadsområden.
- Plats för både gång-, cykel- och biltrafik i stadsplaneringen.
- Ökad trygghet och trivsamhet samt förebyggande av otrygga platsbildningar.
- Gröna mellanrum i nya bostadsområden med tydliga avgränsningar mellan privata och offentliga ytor och med närhet till naturen.
- Sanering av klotter, underhåll av gatubelysning och renhållning.
- God service och god löpande dialog med näringslivet.
- Utveckla arbetet med Knivstas historiska identitet utifrån bland annat Mora stenar och Broborg.
- Utveckling och etablering av mål- och besökspunkter som badplatser, handelsområden, parker, naturreservat.

Måluppfyllelse

Målet bedöms delvis uppnås vid årets slut. Uppdragen pågår enligt plan och gällande indikatorerna bedöms en indikator nå önskad riktning och två delvis nå önskad riktning.

Goda boendemiljöer som tillför mänskliga och ekonomiska värden beaktas i samtliga planeringssteg i den kommunala exploateringsprocessen. En översyn av planer och projekt pågår kontinuerligt i dialog mellan politik och förvaltning. Under året har politisk projektprioritering samt framtagande av flerårig projektportfölj genomförts. Projektportföljen skapar en bra helhet i samhällsbyggandet på både kort och lång sikt. De förbättringsåtgärder som genomförs inom ramen för stadsutvecklings- och exploateringsprojekt ger goda förutsättningar för att säkerställa näringslivets behov i det fortsatta planeringsarbetet. Dialoger med näringslivet sker kring flertalet frågor inom samhällsbyggnadsområdet.

Översiktsplan med inkluderande miljökonsekvensbeskrivning, skyfallskartering, Vatten och avfalls-plan, lokalt åtgärdsprogram för Lövstaån och Valloxen, kulturmiljöutredning och grönstrukturplan är strategiska projekt som drivs, har drivits eller slutförts under delåret och som bedöms bidra till trivsamma, trygga och attraktiva miljöer. Det har även inletts ett arbete med Stadsbyggnadsprinciper och arkitekturpolicy. En översyn av parkeringar i centrala Knivsta och Alsike samt parkeringstillstånd och avgifter inleddes under hösten 2023 och har fortsatt 2024. Under året pågår ett större arbete med att säkerställa god belysning utmed kommunala gator.

I handlingsplanen för genomförandet av Knivsta kommuns näringslivsstrategi ingår att ta fram och genomföra utbildningar i företagares villkor för kommunens anställda som jobbar med myndighetsutövning. Den kartläggning av företagarnas behov som genomfördes under föregående år har legat till grund för de utbildningsinsatser för berörda medarbetare som genomförs under 2024. Knivsta har haft en positiv utveckling av nöjd kund-index gällande företagsklimat under flera år. Mätningen för 2023 visar att nöjdheten minskat med sju procentenheter och nu ligger under rikssnittet. Mätningen visar företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövning och består av flera områden. En förklaring till 2023 års resultatet kan vara perioder av lägre bemanning inom vissa områden. De utbildningsinsatser som pågår under året syftar till att fortsätta utveckla bemötande och service.

Kommunens trygghetsarbete har utvecklats under året. Trygghetsvandringar har genomförts för att uppmärksamma otrygga platser och det pågår ett arbete med att identifiera trygghetspunkter där människor kan få stöd under en krissituation. En reservwebb är uppsatt och kommunen arbetar med att ta fram kontinuitetsplaner för samhällsviktig verksamhet.

Resultatet från SCB:s medborgarundersökning 2023 visar att 94 procent av de svarande tycker att kommunen är en mycket bra eller ganska bra plats att leva och bo på. Resultatet är på samma nivå som för mätningen 2021 och något högre än kommunerna i Uppsala län och högre än riket totalt. Medborgarundersökningen visar också att en högre andel av invånarna är nöjda med hur kommunen sköter sina olika verksamheter jämfört med riket.

Kommunens verksamheter arbetar på flera sätt för att öka nöjdheten, bland annat genom ett utökat utbud av aktiviteter och mötesplatser. Det pågår även utveckling och underhåll av det offentliga rummet, som gator och trafik, parker, lekparkar och naturmark samt skötsel av kommunens avfallshantering. Kommunen kvalitetssäkrar även att arbetssätt och beslut är rättssäkra och utvecklar arbetssätt i syfte att ha en god myndighetsservice.

Vad gäller upplevd nöjdhet med skötsel av kommunens utomhusmiljöer visar medborgarundersökningen att det totala resultatet har gått ner från 77 procent år 2021 till 75 procent år 2023. Nöjdheten gällande skötsel av gator och vägar samt allmänna platser har ökat. Däremot har nöjdheten gällande snöröjning av gator, vägar, gång- och cykelvägar samt skötsel av gång- och cykelvägar, naturområden och badplatser minskat.

Uppdrag	Tidsperiod	Prognos
Genomför utbildningar i företagares villkor för kommunens anställda som jobbar med myndighetsutövning.	2024-2026	
Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga planer och projekt.	2024-2026	

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024	Önskad riktning	Prognos
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%) Kolada N00667 K: kvinnor M: män	94 K: 98 M: 91		94 K: 94 M: 93		Bibehålla	
Medborgarundersökningen - Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%) U07505 K: kvinnor M: män	77 K: 77 M: 78		75 K: 78 M: 72		Bibehålla	
Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI Kolada U07451	76	79	72		Öka	

1.3.1.2 Trygga förskolor och skolor med god omsorg och goda kunskapsresultat (UN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Alla barn och elever ska ges den bästa ledningen och stimulansen för att kunna utvecklas så långt det är möjligt utifrån sina förutsättningar. Särskilt stöd och extra anpassning ska ges till elever som har rätt till det. Skolan ska vara en trygg miljö för både elever och personal. Möjligheten att välja mellan kommunal eller annan huvudman för skola och förskola ska säkras.

Personaltätheten i förskolan ska öka under mandatperioden och barngruppernas storlek ska successivt komma i nivå med Skolverkets riktlinjer. Särskilt viktigt blir att möta framtidens utmaningar kopplat till kompetensförsörjning.

Relationsskapande vuxna i såväl skola som förskola är avgörande för goda resultat och trygga miljöer.

Digitaliseringen välkomnas och är ett komplement till analoga läromedel som skolböcker.

Skärmtiden för de allra yngsta i förskolan ska kunna motiveras utifrån

Världshälsoorganisationens rekommendationer. Barn under två år bör inte utsättas för någon skärmtid, och barn mellan två och fem år bör spendera max en timme framför skärmen.

Målet betyder att verksamheterna ska inriktas på att:

- Nå goda kunskapsresultat och säkerställa studiero.
- Säkerställa tidiga insatser för barn och unga utifrån deras individuella behov.
- Öka personaltätheten och successivt nå Skolverkets riktlinjer kring barngruppers storlek i förskolan.
- Säkerställa fler relationsskapande vuxna i förskola och skola.
- Följa världshälsoorganisationens rekommendationer om skärmtid.
- Värna det fria valet av förskola och skola.

Måluppfyllelse

Målet bedöms uppnås vid årets slut. Tre av fyra uppdrag pågår enligt plan, ett av uppdragen behöver utvecklas i samverkan med näringslivet. Två av indikatorerna bedöms nå önskad riktning, för en av indikatorerna sker bedömning i slutet av året.

Inom det systematiska kvalitetsarbetet är trygghet och studiero ett prioriterat område. Inom grundskolorna finns ett tydligt mål om trygghet och studiero inom läroplansområdet Normer och värden. Målet följs upp regelbundet genom elevenkäten och inom ramen för Elevhälsoteamens träffar. Vissa delar av verksamheten använder sig dessutom av ett trygghetsskapande program. De kommunala förskolorna arbetar med trygghetsfrågor i det pedagogiska arbetet och genom mindre barngrupper. Medarbetare har också gått utbildning i Traumamedveten omsorg (TMO) för att ytterligare främja ett trygghetsskapande arbete. Inom vuxenutbildningen genomförs skolråd där frågor om trygghet och studiero lyfts. Inom Sjögrenska gymnasiet pågår ett projekt med bidrag från Europeiska socialfonden (ESF) gällande ökad personaltäthet och utökad mentorskap för elever som läser individuellt alternativ. Dessa elever har stora stödbehov och resultaten har varit mycket positiva för trygghet och arbetsro, men också för ökad närvaro och måluppfyllelse. Inom ramen för utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet pågår ett arbete med att utveckla datadrivna beslut.

Elevhälsan har stärkts upp vilket möjliggör ett bättre stöd för verksamheten vilket syftar till att främja elevernas framtida skolresultat. Såväl psykolog- som skolskötersketjänster har utökats vilket har lett till framgångsrik utveckling av lokala elevhälsoteam. De utökade tjänsterna har medfört utrymme för kvalitetssäkring, kvalitetsutveckling, deltagande i forskningsprojekt samt ökad samverkan internt och externt.

Grundskolorna försöker få till ett utökad samarbete med mentorer i näringslivet men det har visat sig vara utmanande att få näringsidkarna att se kopplingen mellan att mentorskap för grundskoleelever idag kan säkra framtida kompetensförsörjning. Det har också varit utmanande att få intresse från skolorna kring detta. Ett fortsatt arbete kring detta behöver ske på både lokal och regional nivå.

En genomlysning av tillgång till undervisningsmaterial och skolböcker har genomförts och visade på en förhållandevis god tillgång till olika läromedel. Statsbidrag för läroböcker har sökts för innevarande år då ekonomiska förutsättningar möjliggjort kravet på egenfinansiering.

Flertalet förskolor har stärkt personaltätheten vilket sannolikt kommer att medföra ett lägre antal barn per årsarbetare under 2024. På förskolorna har arbetet organiserats mer strukturerat utifrån att flertal arbetar i pedagogiska par vilket innebär att kommunen närmat sig Skolverkets riktlinjer. Förskolans föräldraenkät visar att en något högre andel föräldrar känner sig nöjda med sitt barns förskola under 2024 än föregående år. Resultatet har legat stabilt på en hög nivå under de senaste åren.

Andel elever som är behöriga till yrkesprogram ligger för 2023 på samma nivå som året innan. Värdet för Knivsta kommun ligger stabilt på en högre nivå jämfört med medel för riket och övriga kommuner i Uppsala län. Från att flickorna haft högre andel behörighet än pojkarna har de under de senaste åren lägre andel behörighet än pojkarna. Resultat för 2024 kommer under hösten men intern uppföljning visar på en positiv utveckling. Resultat av läsutveckling har minskat för elever i årskurs 3. Uppföljningen visar att eleverna har goda resultat i årskurs 1 för att sedan tappa år för år. Detta kommer vara ett prioriterat fokusområde inom verksamheten.

Andel gymnasieelever med examen inom fyra år är för 2023 något högre än föregående år. En större andel av flickorna än pojkarna har en gymnasieexamen inom 4 år. Knivsta kommuns sammanlagda värde ligger stabilt på en högre nivå än för riket och övriga kommuner i Uppsala län. Resultat för 2024 kommer under hösten.

I grundskolan finns en hög grad av behöriga lärare. Däremot är det en utmaning att hitta behöriga lärare för fritidshem, vilket beror dels beror på avsaknad av utbildning i länet, dels på att det utbildas för få inom denna personalkategori. Alla lärare i grundskolan och gymnasiet har under läsåret gått utbildningar inom Specialpedagogik för lärande vilket innebär kompetenshöjning inom det specialpedagogiska området. På förskolorna har en kompetenssatsning gällande Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar genomförts under våren. Genom handledning har förskolelärare och barnskötare fått en ökad specialpedagogisk kompetens. Flera förskolor har kunnat anställa förskolelärare i stället för barnskötare. Ökad samverkan med socialtjänsten, barnvårdscentraler och ungdomsjouren i Uppsala har påbörjats och kommer fortsätta under året. Samverkan sker även inom bland annat Uppsökandegruppen och SSPF-organisationen (Skola Socialtjänst Polis Fritid).

Uppdrag	Tidsperiod	Prognos
Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom förskola och skola med fokus på trygghet och studiero	2024-2026	
Säkerställ god tillgång till elevhälsan	2024-2026	
Initiera arbetet med mentorskap i samverkan med näringslivet.	2024	
Gör en genomlysning av tillgång till undervisningsmaterial och skolböcker.	2024	
Påbörja arbetet med att nå Skolverkets riktlinjer kring barngruppers storlek i förskolan	2024	

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024	Önskad riktning	Prognos
Andel föräldrar som känner sig nöjda med sitt barns förskola (%) Egen undersökning	93	89	92	93	Bibehålla	
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%) Kolada N15436 K: kvinnor M: män	88 K: 90 M: 86	87 K: 83 M: 90	87 K: 86 M: 88		Öka	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Kolada N17461 K: kvinnor M: män	81 K: 87 M: 76	79 K: 80 M: 78	79 K: 85 M: 74		Öka	

1.3.1.3 Vård, stöd och omsorg med kvalitet (SN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Alla som tar del av Knivsta kommuns vård och omsorg har rätt till valfrihet, delaktighet och inflytande. Oavsett var man bor eller vilken välfärd man tar del av ska verksamheten ska hålla god kvalitet. Det betyder att man ska beakta livsval och privatliv samt bidra till en meningsfull vardag. Verksamheter inom vård och omsorg ska vara trygga, trivsamma och präglas av respekt för den enskilde. Detta förutsätter bland annat ett gott bemötande från personalen och ett systematiskt kvalitetsledningsarbete.

Om långtidsarbetslösheten ökar blir arbetet med att fler ska komma i egen försörjning allt viktigare. Kommunens arbete ska kontinuerligt utvärderas och förbättras, eftersom det skapar både mänskliga och ekonomiska värden för den enskilde och för kommunen. Att minska utanförskapet är en av de viktigaste samhällsutmaningarna att möta, eftersom det för med sig en rad utmaningar såsom ökade kostnader för försörjningsstöd och de negativa effekterna av att inte tillhöra en samhällsgemenskap.

Målet betyder att verksamheterna ska inriktas på att:

- Skapa kvalitetsförbättringar i äldreomsorgen och LSS.
- Vidareutveckla det förebyggande arbetet kring barn och unga.
- Utveckla hälsofrämjande insatser.
- Stärka samarbetet med civilsamhället.
- Bidra till minskat utanförskap och minskad arbetslöshet.

Måluppfyllelse

Målet bedöms uppnås vid årets slut. Uppdragen pågår enligt plan och alla indikatorer utom en bedöms nå önskad riktning.

Verksamheten arbetar på flera sätt för att utveckla och öka brukarinflytandet. Detta sker bland annat genom brukarundersökningar och brukarråd. Verksamheten arbetar även med systematisk uppföljning som ett led i kvalitetssäkring och utveckling.

Verksamheten samarbetar med olika organisationer såsom Lions, Rädda barnen, Rotary, Svenska kyrkan och Majblomman, vilket möjliggör för den idéburna sektorn att vara en viktig aktör. Arbetet med Samhällslotsen har fortsatt under året och är ett idéburet partnerskap (IOP) tillsammans med Röda korset. Lyckträffens verksamhet bygger till stor del på samverkan med volontärer och föreningslivet och systematiska samverkansmöten sker regelbundet då man tillsammans planerar för gemensamma aktiviteter.

Den tillitsbaserade styrningen inom hemtjänsten kommer att utvärderas från och med hösten 2024. Utvärderingen kommer vara klar under 2025 enligt plan.

Brukarundersökningarna för 2024 gällande hemtjänst och särskilt boende genomförs först under hösten. 2023 års brukarundersökning visar att nöjdheten hos brukare gällande hemtjänst ökat markant från 2020 års resultat. Den tillitsreform som startade under 2023 har medfört ökad nöjdhet vad gäller bland annat självbestämmande om när och hur beviljade insatser ska utföras. Nöjdhet hos brukare inom särskilt boende visar en svagt nedåtgående trend, dock med en uppgång 2023 från 2022 års låga resultat. Det finns skillnader i brukarnas nöjdhet mellan olika boenden, vilket har lett till ett utvecklingsarbete inom den kommunala verksamheten. Utifrån detta har berörd verksamhet genomförts ytterligare en brukarundersökning som visar ett högt förtroende för personalen, en hög upplevd trygghet och hög sammantagen nöjdhet.

Antalet personer med långvarigt ekonomiskt bistånd har hittills under året ökat något i förhållande till samma period förra året. Detta beror bland annat på den ekonomiska situationen och högre arbetslöshet, samt att nyinflyttade i kommunen varit bidragsberoende redan från tidigare kommun. För att hantera denna utveckling pågår en kartläggning av målgruppen så att rätt insats kan sättas in till rätt person.

Antalet unga som varken arbetar eller studerar har minskat markant sedan tidigare år, trots att arbetslösheten stiger i landet och i kommunen, vilket beror på att arbets sätt har utvecklats och nytt systemstöd har införts.

Verksamheten har fortsatt att utveckla sina arbetssätt utifrån invånarnas skiftande behov och föränderliga omvärldsfaktorer, med fokus på att tillvarata individens resurser. De kompetenshöjande insatser som gjorts inom verksamheten är betydelsefullt för att ge stöd och omsorg med kvalitet. Avvikelsehanteringen är en viktig del i det systematiska kvalitetsledningsarbetet och samtliga medarbetare har under året genomgått en fortbildning, vilket genererat fler dokumenterade avvikelser. Det förebyggande arbetet har vidareutvecklats genom metoder som optimerar samarbete och samverkan.

Uppdrag	Tidsperiod	Prognos
Utvärdera arbetet med tillitsbaserad styrning inom hemtjänsten	2024-2025	●
Utveckla brukarinflytandet/medverkan inom socialtjänstens verksamheter med fokus på lokal representation	2024-2026	●
Möjliggör för den idéburna sektorn att fortsätta vara en viktig aktör i Knivsta kommun	2024-2026	●

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024	Önskad riktning	Prognos
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (helhetssyn), andel (%) Kolada U21468 K: kvinnor M: män		85 K: 85 M: 85	94 K: 92 M: 96		Öka	
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (helhetssyn), andel (%) Kolada U23471		69	79		Öka	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) Kolada N31814 K: kvinnor M: män	27 K: 25 M: 29	23 K: 23 M: 23			Bibehålla	

1.3.1.4 Fritids- och kulturaktiviteter som stärker samhällsgemenskapen och folkhälsan samt förebygger utanförskap (KS)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Fritids- och kulturaktiviteter bidrar positivt till folkhälsan vilket ger goda förutsättningar för ett gott samhälle. I Knivsta finns ett blomstrande förenings- och kulturliv. Särskilt fokus i kommunens arbete ska ligga på att underlätta deltagande för barn och äldre i olika aktiviteter, att öka tryggheten med förebyggande arbete samt att tillhandahålla anläggningar och lokaler. Biblioteksverksamheten ska bidra till kunskapsförmedling och särskilt möta barn och äldre i deras behov. Det handlar bland annat om läs- och skrivkunnighet för de yngre, och digitalisering för äldre.

Målet betyder att verksamheterna ska inriktas på att:

- Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar.
- Bidra till den sociala gemenskapen genom god tillgänglighet.
- Prioritera stödet till breddidrotten i hela kommunen.
- Stöd till kultur- och föreningslivet ska vara likvärdighet och bidra till demokratisk utveckling.

Måluppfyllelse

Målet bedöms uppnås vid årets slut. Uppdragen pågår enligt plan och indikatorerna bedöms nå önskad riktning.

Ökad samverkan kring det förebyggande arbetet har medfört att den uppsökande verksamheten inom det brottsförebyggande arbetet har fått större fokus och struktur. Arbetet har blivit mer strategiskt och förebyggande, vilket inneburit en sänkt tröskel till hjälp för de som behöver det.

Flertalet åtgärder har vidtagits för att skapa förbättrad lönsamhet och affärsmässighet i kommunala arenor och anläggningar, vilket har gett effekt på efterfrågan, beläggningssiffror och ekonomi. Verksamheten har arbetat med regler för bokning, optimering av lokalanvändande samt digitala bokningsprocesser. Utvecklingsarbete kring bemötande och intern samverkan är ytterligare faktorer som förbättrat bogningsupplevelsen.

En långsiktig plan för lokalförsörjning och anläggningar håller på att tas fram. Detta arbete är en del i uppdraget att ta fram en sammanhållen lokalförsörjningsplan, vilket kommer ske under 2025.

Som ett led i att tillgängliggöra kultur och idrott för barn, äldre och funktionshindrade används i kommunen ett bidragssystem som uppmuntrar föreningar att inkludera målgrupperna. Riktade insatser till målgrupperna sker också inom fritids- och kulturverksamheten.

Folkhälsoundersökningen Liv och hälsa ung visar att ungdomarna i Knivsta känner sig något mer trygga på stan eller i centrum nu än tidigare, sett över perioden 2019–2023. Pojkar känner sig generellt sett tryggare än flickor, dock har pojkarnas känsla av trygghet över tid sjunkit medan flickornas känsla av trygghet ökat. Egna mätningar i verksamheten indikerar att känslan av trygghet kommer att vara på motsvarande nivå 2024.

Personer som är 7–20 år i Knivsta deltar vid färre tillfällen i idrottsföreningar, än vad motsvarande åldersgrupp gör i riket och länet (ovägt medel), sett över tidsperioden 2020–2022. Nationell statistik för 2023 publiceras i slutet av 2024. Kommunen arbetar brett för att ge föreningslivet goda förutsättningar att bedriva verksamhet för barn och unga. Detta innefattar optimerat nyttjande av lokalerna med hänsyn tagen till olika målgruppers behov samt att bygga goda relationer för att öka föreningarnas samverkan med barn och unga i fokus. Barn- och ungdomsverksamhet prioriteras vid fördelning av lokaler samt i modellen för taxor och markeringsavgifter. Egen statistik förd i verksamheten anger att antalet deltagare ökat något under 2024.

Nöjd kund-index mäts inom delar av Fritids- och kulturområdet. Under perioden 2021 till 2023 har besökarnas nöjdhet ökat. Resultatet för 2024 har inte inkommit vid delårsuppföljningen. Andra mätningar genomförda av verksamheterna indikerar att besökarnas nöjdhet kommer ligga kvar på samma nivå.

Bibliotekets utlåningsgrad har ökat under 2024, likväl som antalet besökare under sommarmånaderna. Hälsohuset har vänt besöksiffrorna från pandemiperioden samt har även ökat sina samarbeten med grupper i samhället som har svårt att få plats någon annanstans. Kulturgaranti finns för alla barn i Knivsta som går i skolan, vilket bidrar till upplevelser i form av film, teater och konst. Kulturskolan erbjuder i sin verksamhet en välfungerande mötesplats för barn och unga.

Uppdrag	Tidsperiod	Prognos
Öka samverkan mellan ungdomsverksamheten och skolorna kring det förebyggande arbetet.	2024-2026	●
Förbättra lönsamheten och affärsmässigheten kring kommunala arenor och anläggningar.	2024-2026	●
Ta fram underlag för en långsiktig plan för lokalförsörjning och anläggningar i samverkan med kultur- och föreningslivet.	2024	●
Tillgängliggör kultur och idrott för barn, äldre och funktionshindrade genom riktade medel till ideella föreningar som särskilt jobbar med detta.	2024-2026	●

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024	Önskad riktning	Prognos
Andel ungdomar som känner sig trygga på stan eller i centrum, Liv och hälsa ung K: kvinnor M: män	85 K:79 M:92		93 K:92 M:94		Bibehålla	●
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Kolada U09800 K: kvinnor M: män	22,4 K:22 M: 25	23 K:19 M: 28			Öka	●
Samlat NKI-värde av kultur. och fritids brukarundersökning Egen undersökning	87	85	88		Bibehålla	●

1.3.1.5 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

En långsiktig ekonomi i balans innebär att intäkter och kostnader ska gå ihop i takt med att andelen exploateringsintäkter i driftbudgeten över tid fasas ut. Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

Målet betyder att verksamheten ska inriktas på att:

- Öka värdet per skattekrona för invånarna.
- Fokus på kommunens kärnverksamhet det vill säga skola, vård och omsorg.
- Fasa ut beroendet av exploateringsintäkter över tid.
- Knivsta kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som klarar kompetensförsörjningen.

Måluppfyllelse

Målet bedöms uppnås. Resultatet över tid överstiger 2 procent av skatter bidrag och kommunal ekonomisk utjämning. Det budgeterade resultatet för året är -21,6 miljoner kronor vilket beror på högre pensionskostnader som är en följd av senaste årens höga inflation. Kommunen har därför budgeterat med uttag ur resultatutjämningsreserven för att täcka underskottet.

Årets resultatprognos är något sämre än det budgeterade underskottet, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 4,5 miljoner kronor. Främsta orsaken till avvikelsen är låga intäkter från exploateringsverksamheten, 3 miljoner kronor (avvikelse mot budget 27 miljoner kronor). Den kommunala kärnverksamheten (nämnderna) visar i stort en ekonomi i balans. Nämndernas totala budgetavvikelse prognosticeras till +825 tusen kronor, det är en avvikelse som motsvarar mindre än 1 procent av budgeterade nettokostnader. Det förklaras av en god kostnadskontroll där åtgärder för ekonomi balans vidtagits när det är nödvändigt.

Uppdragen är pågående eller genomförda i hög grad, exempelvis har en rapport/analys av nettokostnadsavvikelsen lämnats till kommunstyrelsen. Avvikelsen är mycket liten och trenden med lägre nettokostnad i förhållande till demografin är god. Revideringar av styrdokument pågår generellt, lokalförsörjningsplanen är under uppdatering, likaså pågår ett arbete att utveckla principerna för hyressättning av kommunala verksamhetslokaler som ska ge stabila förutsättningar och säkra hyror enligt självkostnadsprincipen för kommun och bolag.

Indikatorer för uppföljning av målet stödjer i stort den önskade riktningen, nyckeltalet nettokostnadsavvikelse har förbättrats ytterligare, budgeterade exploateringsvinster som andel av skatter bidrag och kommunalekonomisk utjämning har minskat enligt plan. Vidare är självfinansieringsgraden för investeringar fortsatt hög (100 procent) samt en låneskuld (kronor per invånare) som har stabiliserats om än på en hög nivå.

Kommunen betonar vikten av förebyggande och hälsofrämjande arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare. Trendanalyser och pågående utvecklingsarbete tyder på att kommunen är på god väg att nå sina mål för att stärka medarbetarengagemanget och stärka ledarskapet.

Uppdrag	Tidsperiod	Prognos
Genomför en analys av nettokostnadsavvikelser som ligger till grund för överväganden av åtgärder och kontinuerlig uppföljning.	2024-2026	●
Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga politiskt antagna styrdokument	2024	●
Ta fram en sammanhållen lokalförsörjningsplan för de lokaler som kommunen nyttjar i syfte att optimera resursutnyttjandet	2024	●
Verka för att kommunens kostnader för nya lokaler är låga och ligger i nivå med liknande kommuner.	2024-2026	●

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024	Önskad riktning	Prognos
Resultat före extraord. poster (kommunkoncernen), andel (%) av skatt & generella statsbidrag Kolada N03003	7,4	5,5	1,2		Över tid uppnå 2% överskott	●
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%) Kolada N00097	3,9	3,1	1,4		Bibehålla	●
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%) Kolada N03103	53	458,2	86,8		Bibehålla	●
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex U00200 K: kvinnor M: män	82	80	81		Bibehålla	●
Exploateringsnettots andel av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning (%) Källa egen uppgift bokslut	3,9	3,4	2,6		Minska	●
Låneskuld per invånare i kronor Kommunkoncernen Källa Kommuninvest	78 717	84 615	88 050		Bibehålla	●

1.3.2 Periodens utfall och årsprognos

Delårsperiodens resultat för kommunen uppgår till 15,6 miljoner kronor (föregående period 44 miljoner kronor). Det är en stor resultatförsämring jämfört med föregående års resultatperiod, men samtidigt bättre än budget efter 8 månader. Resultatet motsvarar 1,6 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Externa intäkterna uppgår till 192 miljoner kronor, det är en ökning med ca 7 miljoner kronor än perioden föregående år. Riktade statsbidrag och kostnadsersättningar ökar avseende insamling av förpackningar, liksom avgiftsintäkter inom fritid, äldreomsorg och förskola. Övriga intäkter är oförändrade om en engångsintäkt exkluderas.

Verksamhetens bruttokostnad har ökat med knappt 8 procent jämfört per föregående års period, årets löneöversyn och pensionskostnader utgör en stor del av ökningen.

Personalkostnader ökar med 9 procent jämfört med föregående års period till 502 miljoner kronor. Årets löneöversynen gav drygt 3,82 procent. I personalkostnadsökningen ingår även ökning av pensionskostnader med 14 miljoner kronor vilket motsvarar 3 procent kostnadsökning.

Semesterskuld förändring den 31 augusti var den 19,9 mnkr (föregående period 18,9 mnkr). Skulden avser förskott på semester som anställda tagit ut under sommarmånaderna, det får en positiv resultat effekt på delårsperiodens resultat.

Lokalkostnaden ökar fortsatt under 2024 i höga tal, vilket beror på att föregående års inflation påverkar hyreshöjningen. Ökningen för "rena" hyror är 6,8 procent till 118 miljoner kronor för delårsperioden.

Köp av huvudverksamhet har ökat med drygt 9 procent jämför föregående period, som jämförelse av förväntad kostnadsutveckling kan en jämförelse med OPI (omsorgsprisindex) göras som är 5 procent för 2024. Förskola ökar med 8 procent, högre andel barn i enskilda förskolor tillsammans med högre ersättningsnivåer (barnpeng). Grundskolan är ökningen i linje med OPI (alltså 5 procent). Inom LSS ökar kostnaden med 12 procent och individ och familjeomsorgen med 15 procent. Inom dessa verksamheter är det inte bara volymutveckling utan även vårdtyngd och insatstyp som påverkar kostnadsutvecklingen förutom den generella prisjusteringen.

Avskrivningskostnaden uppgår till 78 miljoner kronor (föregående period 86 miljoner kronor). Finansiell leasing utgör 58 miljoner kronor, avskrivningar för finansiell leasing har minskat med 10 miljoner kronor. För övriga tillgångar är avskrivningskostnaden nära oförändrad och uppgår till 20 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnad (bruttokostnad minus externa intäkter) summerar till en ökning med 8,6 procent. Den stora nettokostnadsökningen förklaras av en ökad generell kostnadsnivå på grund av inflation som ger stora prisjusteringar för varor och tjänster, men även fler invånare innebär en utbyggd kommunal service och sist men inte minst fortsätter pensionskostnaden att öka.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning uppgår till 952 miljoner kronor, det är en ökning med 59 miljoner kronor jämfört föregående års period. Den stora förändringen är i huvudsak fler kommuninvånare men även utvecklingen av lönesummorna nationellt bidrar till stor ökning av skatteintäkterna.

Finansnetto är negativt med -9 miljoner kronor för perioden från ett positivt saldo föregående period. Det förklaras av en lägre utdelning från kommunens bolag med 8 miljoner kronor men också en lägre räntekostnad avseende finansiell leasing om 5 miljoner kronor.

Kommunkoncernen utfall 8 månader var 25 miljoner kronor vilket är en försämring mot föregående års period som var 34 miljoner kronor. Förändringen är naturlig eftersom kommunen budgeterat för underskott men även de kommunala bolagen och förbunden också har ekonomiska utmaningar med högre kostnader för bland annat räntor på lån. Utfallet för perioden motsvarar resultatet 2,6 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning (normen är 2 procent).

Roslagsvatten AB resultat för perioden är svagt plus men väsentligt bättre än budget. Knivsta kommuns andel av resultatet motsvarar 73 tusen kronor (föregående period -7,5 miljoner kronor). Höjda intäkter är den enskilt största förklaringen till förbättringen.

Brandkåren Attunda resultat var minus 1,8 miljon kronor för perioden, förbundet påverkas denna period av en hög pensionskostnadsutveckling. Utfallet föregående år var 1 miljon kronor.

Kommunfastigheter i Knivsta AB är kommunens bolag för verksamhetslokaler, resultatet för 8 månader är 34,8 miljoner kronor (föregående period 37,8 miljoner kronor). I resultatet ingår utdelning till kommunen med 22 miljoner kronor och en positiv skattekostnad. Resultat rensat för utdelning och skatteeffekter landar på 13,3 miljoner kronor vilket är avsevärt lägre än föregående år. Stora kostnadsökningar för reparation och underhåll, men kostnadsökningar för ränta och energi påverkar.

Kommanditbolaget Gredelinen verksamhet avser endast kommunhusfastigheten, resultatet uppgår till 938 tusen kronor (föregående period 2,6 miljoner kronor).

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag, resultat för perioden är 1,9 miljoner kronor (föregående period 416 tusen kronor). Bolaget har stigande intäkter genom uthyrning av Pingla (inflyttningsklar sommaren 2023) men också genom den årliga hyresuppräknigen. Genom den fastigheten Pingla har kostnaderna också ökat för bland annat avskrivning och räntor.

Alsike Fastighets AB är under avveckling, under året har ingen verksamhet bedrivits. Den likviditet som finns i bolaget ger ränteintäkter som ger ett positivt resultat för perioden med 1,2 miljon kronor (föregående period 1,1 miljoner kronor).

Årsprognosen Knivsta kommun uppgår till minus 26,1 miljoner kronor att jämföra mot det budgeterade resultatet om minus 21,6 miljoner kronor. Det budgeterade negativa resultatet motiveras av tillfälligt högre pensionskostnader som enligt prognoser kommer att sjunka kommande år.

Skatteintäkterna är 16 miljoner kronor bättre än budget. Prognosen är baserad på uppgifter från SKR augusti månad. Det är främst ett högre invånarantal 1 november 2023 som bidrar till det förbättrade skatteutfallet.

De externa intäkterna beräknas bli drygt 17 miljoner kronor lägre än budget vilket i huvudsak förklaras av låga intäkter för försäljning av exploaterad mark. Budgeterat var här 30 miljoner kronor.

Verksamheternas bruttokostnad påverkas fortsatt av en hög pensionskostnad. Årets pensionskostnad beräknas vara 100 miljoner kronor att jämföra med 91 miljoner kronor i budget.

En korrigerad löneskatt för tidigare år och förändring i skuldberäkningen är förklaringen. Kommunen har ökade kostnader för köp av huvudverksamhet, dels på grund av uppräknig av barn och elevpengen men även fler barn, elever och brukare. Prognosen för verksamhetens kostnad är trots detta i linje med budget (1,6 miljarder kronor).

Avskrivningarna beräknas uppgå till 116 miljoner kronor varav finansiell leasing utgör 86 miljoner kronor. Kostnaden är 7 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Finansnettot utgörs finansiella intäkter och kostnader, intäkterna består av utdelning och borgensavgifter, prognosen är minus 17 miljoner kronor (budget minus 6,6 miljoner kronor). De finansiella kostnaderna utgörs av bankkostnader och implicit ränta finansiell leasing. Den senare uppgår till 41 miljoner kronor. Orsaken till budgetavvikelsen är att den korrigerade beräkningen fick en större resultatpåverkan än vad som kom med i budget.

Kommunkoncernen sammanställda årsprognos med eliminering för utdelning ger ett negativt resultat med 21 miljoner kronor före bolagsskatt, det kan jämföras med föregående år då utfallet var 12,6 miljoner kronor. Det förklaras av att kommunen budgeterat med underskott för året och får utdelning från de egna bolagen (koncerninterna transaktioner). Prognosen motsvarar -1,5 av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Roslagsvatten AB spår ett negativt resultat med minus 665 tusen kronor (Knivstas andel) och det gör även räddningsförbundet Brandkåren Attunda som lämnar en prognos på minus 2,4 miljoner kronor (båda prognoserna är i linje med det budgeterade resultatet).

Kommunens fastighetsbolag Kommunfastigheter i Knivsta AB och Knivstabostäder AB prognosticerar båda överskott exklusive utdelning med 6 miljoner kronor respektive 0,8 miljoner kronor. Det är en tydlig resultatförsämring jämfört med tidigare år, den allmänna kostnadsutvecklingen, underhåll, energi och högre räntekostnader påverkar.

Alsike Fastighets AB är under avveckling, ränteintäkter på kapital ger ett prognosticerat överskott med 419 tusen kronor. Gredelinen KB prognosticerar ett överskott med 1,4 miljoner kronor och Knivsta kommunhus AB (moderbolaget) ett minus på 300 tusen kronor.

Knivsta kommunkoncern	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024	Budget 2024	Årsprognos 2024
Knivsta kommun	70 842	15 828	15 590	-21 610	-26 136
Knivsta Kommunhus AB	20 900	21 868	-190	21 710	-300
Kommunfastigheter i Knivsta AB	18 360	31 920	34 788	7 002	27 971
Gredelinen KB	2 030	1 213	938	1 475	1 355
Knivstabostäder AB	4 239	935	1 910	4 899	771
Alsike Fastighets AB	102	-2 290	1 182	690	419
Brandkåren Attunda	216	606	-1 802	-1 845	-2 386
Roslagsvatten AB	-2 620	-6 016	73	-889	-665
Elimineringar	-43 345	-51 441	-27 708	-34 000	-22 461
Totalt resultat	70 724	12 622	24 782	-22 568	-21 432

1.3.3 Ekonomisk ställning

1.3.3.1 Långfristig skuld

Kommunkoncernen har en långfristig skuld som är knappt 2 miljarder kronor, det är en ökning från 1,8 miljarder kronor. Förklaringen till ökningen är bokföringsteknisk, i dotterbolagens delårsrapporter har den korta skulden sjunkit i motsvarande grad som den långsiktiga skulden ökat, den egentliga förändringen är en ökning med 6 miljoner kronor inom VA kollektivet.

Den långfristiga skulden består i huvudsak av tre delar: finansiell leasingkulld, låneskulld och förutbetalda anslutningsavgifter inom VA.

Kommunkoncernens främsta resultatrisk är förändringar i räntan. Låneskulden uppgår till 1,7 miljarder, kronor inklusive kortfristig skuld. En stor låneskulld innebär att kommunkoncernen är sårbar för ränteförändringar.

Kommunkoncernen har en finanspolicy som reglerar ränte- och kapitalbindningstider, för att sprida risker. Kommunens bolag använder även ränteswappar för att "försäkra" koncernen mot kortsiktiga ränteförändringar. En ränteförändring med 1 procent motsvarar cirka 17 miljoner i ökade räntekostnader.

Kommunkoncernens största låneskulld finns i Kommunfastigheter i Knivsta AB, som tillhandahåller verksamhetslokaler till kommunens förvaltningar. Drygt 1,3 miljarder av skulden finns placerad här.

Kommunens låneskulld består av en finansiell leasing avseende hyresavtal, främst gällande förskolor och grundskolor mot kommunens helägda dotterbolag Kommunfastigheter i Knivsta AB. Den totala långfristiga skulden är 1 399 miljoner kronor (1 424 miljoner kronor föregående årsskifte). I koncernsammanställningen elimineras merparten av leasingkulden och då återstår 262 miljoner kronor avseende hyresavtal med privata hyresvärdar. Skuldförändringen består av amortering.

De kommande 3-5 åren beräknas skulden öka genom den VA-investering som Knivstavatten AB har i uppdrag att genomföra. Det kommer att påverka kommunkoncernens skuld med närmare 500-700 miljoner kronor.

Den långfristiga skulden i kronor per invånare är ökande, men genom fler invånare blir ökningstakten lägre i kronor per invånare. Den långfristiga skulden i kronor per invånare var 94 500 kronor per invånare i kommunkoncernen 31 augusti (31 december 80 050 kronor).

	2021-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2024-08-31
Knivsta kommun	995 672	895 561	1 423 797	1 398 917
Kommunfastigheter i Knivsta AB	1 115 000	1 185 000	1 160 000	1 285 000
Gredelinen KB		124 761	124 761	124 761
Knivstabostäder AB	106 000	140 000	180 000	205 000
Alsike Fastighets AB	0	0	0	0
Brandkåren Attunda	13 192	12 798	8 822	9 384
Roslagsvatten AB	155 027	176 697	202 015	218 978
Elimineringar*	-770 862	-920 653	-1 275 537	-1 262 146
Total långfristig skuld	1 614 029	1 614 164	1 823 858	1 979 895

1.3.3.2 Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Kommunkoncernens soliditet var 22,7 procent, inklusive pensionsförpliktelse, den 31 augusti år 2024 (föregående årsskifte uppgick den till 22,1 procent). Det är en liten ökning som kommer av ett positivt periodresultat för kommunkoncernen.

För kommunen har soliditeten haft en negativ trend trots goda resultat senaste åren, anledningen är införande av redovisningsregler för finansiell leasing som innebär ökade tillgångar och skulder i balansräkningen. Detta påverkar även kommunkoncernens soliditetstutveckling, framöver är prognosen en fortsatt svagt negativ utveckling eftersom stora investeringar i VA kommer innebära ökade skulder (lån). Den 31 augusti är det dock en liten ökning eftersom periodresultatet är positivt, årets resultatprognos indikerar en fortsatt minskning av kommunen soliditet den 31 december 2024.

	2021-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2024-08-31
Knivsta kommun	34,1%	37,9%	28,3%	28,9%
Knivsta Kommunhus AB		100,0%	99,9%	99,9%
Kommunfastigheter i Knivsta AB	15,0%	14,4%	14,7%	15,3%
Gredelinen KB		1,5%	2,4%	3,2%
Knivstabostäder AB	32,8%	26,5%	18,6%	19,2%
Alsike Fastighets AB	85,2%	99,8%	99,4%	99,7%
Brandkåren Attunda	13,6%	13,1%	14,9%	10,1%
Roslagsvatten AB	8,4%	6,8%	3,5%	3,4%
Soliditet kommunkoncernen	29,4%	29,2%	26,5%	26,9%
Soliditet kommunkoncernen inkl pensionsförpliktelse	24,5%	24,7%	22,1%	22,7%

1.4 Balanskravsresultatet

Kommunallagen ställer krav på Sveriges kommuner att för varje enskilt år ha balans i sin ekonomi. Detta så kallade balanskrav innebär att intäkter ska överstiga kostnader i kommunernas budget.

Vid ingången av budgetåret 2024 fanns inget negativt resultat att återställa. Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen återställas inom 3 år. Från 2024 gäller ny lagstiftning för resultatutjämningsreserv (RUR) som endast får disponeras (inga nya avsättningar är tillåtna) och ska ersättas med resultatreserv (RER). Nya avsättning ska således göras till resultatreserven, det bedöms inte vara möjligt 2024 eftersom kommunen budgeterat med ett underskott och uttag ur resultatutjämningsreserven. Resultatutjämningsreservens behållning är 80 miljoner kr den 31 augusti 2024, prognosen är att 26 miljoner kronor kommer disponeras i samband med årsbokslutet.

Balanskravsutredning	Utfall 2022	Utfall 2023	Årsprognos 2024
Årets resultat	70 842	15 828	-26 136
Samtliga realisationsvinster (avgår)	0	520	0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravjusteringar	70 842	15 309	-26 136
Medel till resultatutjämningsreserv	40 000	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	-26 136
Årets balanskravsresultat	30 842	15 309	0
<i>Balanskravsunderskott från tidigare år</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Balanskravsresultat att återställa	0	0	0
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	0	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	30 842	15 309	0
+synnerliga skäl att inte återställa	0	0	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom 3 år	0	0	0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	0	0

2 Driftredovisning

Driftredovisningen redovisas i två tabeller, den första redovisas nettokostnad per nämnd och andra per verksamhetsområde.

Utfallet för perioden uppgår till 927 miljoner kronor en ökning med 9 procent jämfört med föregående års period. Årsprognosen spår en nettokostnad 1438 miljoner kronor, jämfört med årsbokslutet 2023 är det ökning med 8 procent.

Det är en hög förändring av nettokostnaden ur ett historiskt perspektiv, men i linje med den högre kostnadsutvecklingen som varit de senaste åren som är kopplad till högre inflation. Den högre inflationen påverkar särskilt kommunens pensionskostnader.

Den kommunala kärnverksamhetens nettokostnadsutveckling (exklusive exploatering och pensioner) uppgår till 5,6 procent, det är en ökning är väl i linje med det kommunala pristrycket och att Knivsta växer (fler kommuninvånare). Nämndernas samlade verksamhet beräknas på totalen göra ett överskott om 825 tusen kronor vid årets slut.

Kommunstyrelsen nettoutfall efter 8 månader är 127 miljoner kronor, intäkterna uppgick till 42 miljoner kronor och kostnaderna till 169 miljoner kronor. Nettokostnaden ökar svagt med 0,4 procent, en delförklaring är vidtagna åtgärder för att minska administrativa kostnaden med drygt 4 miljoner kronor.

Prognosen är ett överskott med 1,4 miljoner kronor för året, styrelsens verksamheter har i regel små budgetavvikelser. Medel som är avsatt för ospecificerade kostnader och stöd till kärnverksamheten bedöms inte nyttjas och ger ett överskott med 1,6 miljoner kronor, den politiska verksamheten bedöms ha ett underskott på 550 tusen kronor vilket avser den årliga höjningen av arvoden och avsättning till omställningsstöd.

Socialnämnden nettoutfall efter 8 månader är 238 miljoner kronor, intäkterna uppgick till 67 miljoner kronor och kostnaderna till 305 miljoner kronor. Intäkterna har ökat med ca 2 miljoner kronor för perioden vilket främst avser höjning av taxor och avgifter.

Bruttokostnaden har ökat med 7 procent i jämförelse med föregående års period. Ökat resande färdtjänst, ökad konsumtion av äldreomsorg samt ökat ekonomisk bistånd driver kostnader, volymökningen är ett trendbrott efter pandemin som till en början hade en svag ökning. Nettokostnadsökningen är 8,4 procent för nämnden.

Prognosen för nämnden är ett överskott med 1 miljoner kronor för året.

Utbildningsnämnden redovisar ett nettoutfall för perioden med 529 miljoner kronor jämfört med 501 miljoner kronor samma period föregående år. Intäkterna har ökat från 88 mnkr till 92 mnkr. Indexjustering av avgifter ökar intäkterna men även statliga bidrag har en liten positiv ökning.

Bruttokostnaden uppgår till 621 miljoner kronor en ökning med 32 miljoner kronor. Störst procentuell ökning finns inom förskolan (6,9 procent). Grundskolan ökar med 4,6 procent vilket är i linje med den generella kostnadsökningen. Nettokostnadsökningen är 5,6 procent för nämnden.

Nämndens årsprognos är negativ, -1 miljon kronor. Grundskolan befarar ett underskott med 1 miljon kronor och behöver ställas i relation till omsättningen som uppgår till 441 miljoner kronor. För övriga verksamheter är det mycket små budgetavvikelser.

Samhällsutvecklingsnämndens nettoutfall efter 8 månader är 39 miljoner kronor jämfört med 35 miljoner kronor föregående års resultatperiod. Från 1 januari 2024 har kommunerna övertagit ansvaret för insamling av förpackningar, vilket gör att både intäkter och kostnader ökar inom avfallsverksamheten. Exklusive denna verksamhet har bruttokostnaderna varit nära oförändrade inom nämnden, vindkraftverket har lägre intäkter som är kopplade till elproduktionen och elpriset. Nämndens nettokostnadsökning är 10 procent jämfört med föregående års period.

Årsprognosen för samhällsutvecklingsnämnden är 0 kr, det vill säga budget i balans. Det beror på en engångsintäkt från naturvårdsverket avseende åtkomstbidrag för naturreservat. Bedömd intäkt är 6,3 miljoner kronor som möjliggör åtgärder för att hantera underhållsskulder inom parkverksamheten och hantering av underskott i planverksamheten. Parkverksamheten prognos är +2,8 miljoner kronor och planerverksamheten ett bedömt underskott 2,6 miljoner kronor.

Bygg- och miljönämndens nettoutfall efter 8 månader är 6,9 miljoner kronor vilket är lägre än föregående års period som var 8,6 miljoner kronor. Nämndens bygglovsverksamhet påverkas av en svagare byggkonjunktur, dock är intäkterna för första 8 månaderna högre än föregående års period. Miljöenheten har också ökat intäkterna (miljötillsyn). Totalt var nämndens intäkter 5,4 miljoner kronor och är en ökning från 3,2 miljoner kronor. Bruttokostnaderna har ökat med drygt 3 procent vilket är något lägre än den generella kostnadsutvecklingen.

Årsprognosen för nämnden är negativ vilket beror på att intäkterna för miljöskyddsverksamheten trots en ökning första 8 månaderna är lägre än budgeterat. Verksamhetens ekonomi påverkas av vilken typ av ärenden som hanteras, ärenden som handla om miljöbrott har inte alltid en avsändare och blir då skattefinansierat och tar tid från den debiteringsbara tillsynen. Prognos är minus 800 tusen kronor för året.

Driftredovisning

Nettokostnad i tkr

Driftredovisning styrelse/nämnd	Intäkter	Kostnader		Nettokostnad		Budget netto		Årsprognos		Budget avvikelse
	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug	Budget	Tillägg/ avdrag	Nettokostnad	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2024	2024	
Kommunstyrelsen	41 903	34 979	169 477	161 996	127 574	127 017	206 086	607	205 278	1 415
Samhällsutvecklingsnämnden	36 001	34 621	74 662	69 835	38 661	35 214	51 067	7 305	58 372	0
Socialnämnden	66 673	64 653	304 677	284 128	238 004	219 475	365 399	-1 554	362 854	991
Utbildningsnämnden	92 349	88 176	621 349	589 296	529 001	501 120	813 149	-12 722	801 373	-946
Bygg- och miljönämnden	5 376	3 246	12 277	11 878	6 900	8 632	9 972	181	10 953	-800
Övriga nämnder	576	0	2 863	1 318	2 287	1 318	3 689	0	3 523	166
Finansförvaltningen	41 062	47 395	35 434	-42 226	-5 628	-89 621	-18 484	0	10 620	-29 104
Avgår interna poster	-68 137	-60 053	-68 137	-60 053	0	0	2 900	6 183	1 747	7 336
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-23 314	-27 400	-32 641	22 909	-9 327	50 309	-6 550	0	-17 042	10 492
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	192 489	185 617	1 119 961	1 039 080	927 472	853 463	1 427 228	0	1 437 678	-10 451

Driftredovisning verksamhet	Intäkter	Kostnader		Nettokostnad		Budget netto		Årsprognos		Budget avvikelse
	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug	Budget	Tillägg/ avdrag	Nettokostnad	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2024	2024	
Politisk verksamhet	576	3	13 575	11 919	12 998	11 916	19 364	0	19 277	87
Infrastruktur, skydd mm	14 903	14 230	77 401	75 021	62 498	60 791	92 178	7 686	99 623	241
Fritid och kultur	10 788	9 825	65 038	63 577	54 250	53 751	83 804	14	84 218	-400
Pedagogisk verksamhet	73 113	69 815	600 774	569 116	527 661	499 301	811 987	-12 722	800 328	-1 063
Vård och omsorg	56 214	54 865	292 600	271 444	236 386	216 579	361 351	-1 736	359 894	-279
Särskilt riktade insatser	10 889	10 051	12 407	13 553	1 518	3 502	3 910	182	2 993	1 099
Affärsverksamhet	28 791	25 091	30 110	25 933	1 318	842	269	0	1 100	-831
Gemensamma verksamheter	47 603	41 794	93 401	87 888	45 798	46 093	76 499	393	74 921	1 971
Finansförvaltningen	41 062	47 395	35 434	-42 226	-5 628	-89 621	-18 484	0	10 620	-29 104
Avgår interna poster	-68 137	-60 053	-68 137	-60 053	0	0	2 900	6 183	1 747	7 336
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-23 314	-27 400	-32 641	22 909	-9 327	50 309	-6 550	0	-17 042	10 492
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	192 489	185 617	1 119 961	1 039 080	927 472	853 463	1 427 228	0	1 437 678	-10 451

3 Investeringsredovisning

Investeringsutgiften för kommunen första 8 månaderna är 34,8 miljoner kronor, finansiell leasing utgör 25,6 miljoner kronor som avser ett modifierat leasingsavtal (hyresavtal), övriga investeringar i infrastruktur, maskiner och inventarier utgör 9,2 miljoner kronor.

Årets investeringsplanen uppgår till 120 miljoner kronor, årsprognosen uppgår till 33,5 miljoner kronor exklusive finansiell leasing. Det innebär en stor avvikelse mot budget. Den investeringstunga exploateringsverksamheten påverkas av kärvare tider för bostadssektorn vilket innebär att investeringar skjuts på framtiden. Vidare har kommunen aktivt prioriterat att endast genomföra de nödvändigaste investeringarna för att stärka det löpande kassaflödet.

Kommunstyrelsen har slutfört investering i Hasselbackens förskola avseende ventilation, skyltprogram i kommunhuset och ett strategiskt markförvärv. I investeringsprognosen finns att genomföra grundarbete i fastigheten Eda lägergård för 1,2 miljoner kronor. Inga ytterligare investeringar är planerade i år.

Samhällsutvecklingsnämnden har prioriterat belysningsanläggningen för att uppfylla elsäkerhetskrav och utbyte av belysningsarmatur. Utgift 2,8 miljoner kronor första 8 månaderna och prognos om 10 miljoner kronor vid årets slut. Även reinvesteringar i gatunätet har genomförts för 512 tusen kronor. Under hösten planeras investering i ny pendlarparkering, prognos för årets utgift är 4,5 miljoner kronor.

Exploateringsinvesteringar finansierade av exploatörer berörs inte av beslutet att skjuta på investeringar. Exploatering av bostadsområden är ofta fleråriga projekt där kommunen bygger den initiala infrastrukturen för att byggnation av fastigheter ska vara möjlig, när bostadsområdet är färdigutvecklade slutförs investeringar i allmän platsmark, periodens utgift uppgår till 4,2 miljoner kronor och årets utgiftsprognos är 12,5 miljoner kronor.

Socialnämnden har inga planerade investeringar i år. Verksamheten genomför kontinuerligt utbyte av utrustning understigande 1 prisbasbelopp,

Utbildningsnämndens förskolor och grundskolor genomför kontinuerligt utbyte av inventarier och utrustning i verksamheten, periodens utgift är 868 tusen kronor. Prognosen är 4 miljoner kronor, inköpen av inventarier är cykliska för skolenheterna.

Bygg och miljönämnden har inga planerade investeringar i år. Verksamheten genomför kontinuerligt utbyte av utrustning understigande 1 prisbasbelopp.

Investeringar per nämnd
Färdigställda projekt

	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar						
	Beslutad totalutgift	Akkumulerad utgift	Avvikelse	KF Budget	Utökad investeringsplan	Summa investeringsram	Periodens utgift	Prognos årets utgift	Avvikelse	
Kommunstyrelsen - Kultur och fritid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kommunstyrelsen - Tillväxtkontoret	31 000	1 678	29 322	25 000	0	25 000	805	805	24 195	
Kommunstyrelsen - Stödverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kommunstyrelsen - Finansiell leasing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Samhällsutvecklingsnämnden - Drift	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Samhällsutvecklingsnämnden - Exploatering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Socialnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Utbildningsnämnden	100	463	-363	0	0	0	136	136	-136	
Bygg- och miljönämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Summa färdigställda projekt	31 100	2 141	28 959	25 000	0	25 000	942	942	24 058	

Pågående projekt

	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar						
	Beslutad totalutgift	Akkumulerad utgift	Avvikelse	KF Budget	Utökad investeringsplan	Summa investeringsram	Periodens utgift	Prognos årets utgift	Avvikelse	
Kommunstyrelsen - Kultur och fritid	1 375	0	1 375	1 375	0	1 375	0	0	1 375	
Kommunstyrelsen - Tillväxtkontoret	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	0	0	1 500	
Kommunstyrelsen - Stödverksamhet	13 000	0	13 000	13 000	0	13 000	0	0	13 000	
Kommunstyrelsen - Finansiell leasing	0	25 649	-25 649	0	0	0	25 649	25 649	-25 649	
Samhällsutvecklingsnämnden - Drift	28 950	3 338	25 612	28 950	0	28 950	3 338	16 250	12 700	
Samhällsutvecklingsnämnden - Exploatering	252 100	4 189	247 911	40 000	0	40 000	4 189	12 500	27 500	
Socialnämnden	500	0	500	500	0	500	0	0	500	
Utbildningsnämnden	9 270	731	8 539	9 170	0	9 170	731	3 856	5 314	
Bygg- och miljönämnden	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	0	0	1 000	
Summa pågående projekt	307 695	33 907	273 788	95 495	0	95 495	33 907	58 254	37 241	
Summa investeringsprojekt	338 795	36 048	302 747	120 495	0	120 495	34 849	59 196	61 299	

4 Resultaträkning

	Kommun				Kommunkoncernen	
	Utfall delår 2024	Utfall delår 2023	Budget helår 2024	Årsprognos helår 2024	Utfall delår 2024	Utfall delår 2023
Verksamhetens intäkter	192 489	185 617	302 373	285 175	290 390	268 554
Verksamhetens kostnader	-1 042 075	-950 101	-1 606 600	-1 606 844	-1 101 528	-1 016 788
Avskrivningar	-77 617	-88 979	-123 000	-116 009	-83 377	-82 858
Verksamhetens nettokostnader	-927 203	-853 464	-1 427 228	-1 437 678	-894 516	-831 091
Skatteintäkter	832 794	789 213	1 252 624	1 250 895	832 794	789 213
Generella statsbidrag och utjämning	119 326	103 714	159 544	177 689	119 326	103 714
Verksamhetens resultat	24 917	39 463	-15 060	-9 094	57 604	61 835
Finansiella intäkter	23 314	27 400	20 500	24 186	2 730	2 448
Finansiella kostnader	-32 641	-22 909	-27 050	-41 229	-35 552	-30 283
Resultat efter finansiella poster	15 590	43 955	-21 610	-26 136	24 782	34 000
Extraordinära poster	0	0	0		0	0
Periodens resultat	15 590	43 955	-21 610	-26 136	24 782	34 000
<i>överskott av skatter och bidrag</i>	1,6%	4,9%	-1,5%	-1,8%	2,6%	3,8%

5 Balansräkning

	Kommun				Kommunala koncernen	
	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-12-31	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-12-31
TILLGÅNGAR						
<i>Anläggningstillgångar</i>						
Immateriella tillgångar	876	1 377	2 000	750	1 266	1 838
<i>Materiella tillgångar</i>						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 052 889	2 093 091	1 533 919	2 032 889	2 908 810	2 914 010
Maskiner och inventarier	27 750	30 405	30 000	27 000	115 501	121 930
Finansiella anläggningstillgångar	185 751	184 170	185 000	185 751	28 375	27 742
Summa anläggningstillgångar	2 267 266	2 309 044	1 750 919	2 246 390	3 053 952	3 065 520
Bidrag till infrastruktur	26 831	27 670	0	0	26 831	27 670
<i>Omsättningstillgångar</i>						
Förråd	1 389	1 389	2 000	1 389	1 852	1 853
Fordringar	154 776	173 513	175 000	154 776	167 448	168 360
Kassa, bank	224 657	156 455	130 873	95 000	245 879	184 896
Summa omsättningstillgångar	380 822	331 357	307 873	251 165	415 180	355 109
SUMMA TILLGÅNGAR	2 674 919	2 668 070	2 058 792	2 497 555	3 495 964	3 448 299
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
<i>Eget kapital</i>						
Eget kapital vid årets början	755 617	739 788	848 004	755 617	916 971	899 857
därav resultatutjämningsreserv	80 000	80 000	50 000	53 864	80 000	80 000
Justering av eget kapital	2 444					
Årets resultat	15 590	15 828	-21 610	-26 136	24 782	12 622
Summa eget kapital vid årets slut	773 651	755 617	826 394	729 480	941 754	912 479
<i>Avsättningar</i>						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	12 746	11 722	9 111	12 557	25 586	22 746
Andra avsättningar	37 270	35 637	0	0	91 779	88 666
Summa avsättningar	50 016	47 359	9 111	12 557	117 365	111 413
<i>Skulder</i>						
Långfristiga skulder	1 398 917	1 423 797	986 987	1 378 917	1 979 895	1 823 858
Kortfristiga skulder	452 334	441 297	236 300	376 601	456 950	600 550
Summa skulder	1 851 251	1 865 094	1 223 287	1 755 518	2 436 845	2 424 408
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 674 919	2 668 070	2 058 792	2 497 555	3 495 964	3 448 299
Panter och därmed jämföriga säkerheter	0	0			68 896	68 896
<i>Ansvarsförbindelser</i>						
Pensionsförbindelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningar	153 389	146 804	149 458	151 220	155 286	148 695
Övriga ansvarsförbindelser	1 896 709	1 896 709			21 533	21 533

6 Noter

Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Driftredovisning

Knivsta kommun arbetar med en finansförvaltning som är fristående från verksamheterna. Finansförvaltningen är mottagare av skatteintäkter, generella statsbidrag samt tillägg och avdrag i utjämningsystemet.

Lönekostnader har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 44 procent, vilket inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader. Materiella och immateriella anläggningstillgångar har belastats med verklig avskrivningskostnad och en intern kalkylränta på 2,5 procent för årets kapitalbindning. Internhyror och externa hyror debiteras respektive verksamhet. Omkostnader tillhörande lokal debiteras utifrån verklig förbrukning eller nyttjande. Kommunen bedriver IT-förvaltning genom en IT-nämnd och IT-kostnaderna debiteras internt utifrån självkostnad. Kommunen har en central måltidsorganisation där måltidspriser debiteras internt utifrån självkostnad.

Taxor som är fastställda av kommunfullmäktige, exempelvis avgifter i förskola och äldreomsorg, bygglovsavgifter, miljötillsyn med mera, redovisas direkt i verksamheten.

För att verksamheten ska täcka sina budgeterade nettokostnader får verksamheterna ett av fullmäktige fastställt internt kommunbidrag, som motsvarar budgeterad nettokostnad.

I resursfördelningsmodellen som är beslutad av Kommunfullmäktige kan en nämnd erhålla tillägg eller avdrag i budget för barn, elever, gymnasium, snöröjning och LSS brukare etc genom en avräkning som sker mellan budgeterat antal och verkligt antal multiplicerat med en budgeterad peng. Utöver modellen för bokslutsreglering kan kommunstyrelsen besluta att tilldela extra medel från budgetposten kommunstyrelsens ofördelade medel. Kommunen tillämpar ingen modell för resultatöverföringar mellan åren.

Nämnder fördelar resurser till interna (och externa) utförare kan detta ske i form av budgetanslag men också i form av interna intäkter. Inom äldreomsorgen ersätts exempelvis konkurrensutsatta verksamheter med interna intäkter månadsvis, förskolor och grundskolor får barnpeng eller elevpeng. Med undantag för interndebiteringarna så sker inga schablonfördelningar av kostnaden för kommunövergripande verksamheter i den löpande driftredovisningen (detta görs enbart i efterhand i samband med redovisningen av räkenskapssammandraget).

Säsongsvariationer eller cykliska effekter

I delårsbokslutet har semesterlöneskulden en positiv resultatpåverkan eftersom semesteråret i kommunen är januari-december, det vill säga medarbetare i kommunen delvis tar ut förskottad semester i juni-augusti. Det gör att semesterskuldsförändringen är positiv i resultaträkningen och en fordran uppstår mot medarbetarna. Den resultatpåverkande effekten uppgår till knappt 20 miljoner kronor för perioden (föregående års period 19 miljoner kronor).

En ytterligare säsongsvariation är kostnaden för semestervikarier som är kopplad till semesterperioden inom vård och omsorgsverksamheten. Verksamheten är en 24-7 verksamhet som innebär att bemanning sker året runt och under sommaren blir därför lönekostnaden extra hög när ordinarie personal har semesterlön samtidigt som semestervikarier uppstår lön. Den ökade kostnaden är ca 1,5 miljon kronor extra perioden juni-augusti.

Exploateringsverksamheten är en verksamhet som har stor påverkan på kommunens intäkter och resultat. Detaljplaner och konjunkturer är cykliska som i sin tur leder till att intäkter från markaffärer kan variera kraftigt mellan åren (affärerna sker ofta till stora belopp). Intäkter bokförs när marköverlåtelsen sker vilket då får stor påverkan på periodens resultat. Inga försäljningar har genomförts under perioden.

Jämförelsestörande och extraordinära poster

Varken kommunen eller kommunkoncernen har under resultatperioden haft några jämförelsestörande eller extraordinära poster.

Ändrade uppskattningar och bedömningar

Under resultatperioden har inga ändrade uppskattningar eller bedömningar gjorts mot föregående år.

Ansvarsförbindelser

Pensioner intjänade innan 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och inte som en skuld på balansräkningen. När pensionen betalas ut uppstår kostnaden för kommunen och ansvarsförbindelsen minskar i belopp.

Ansvarsförbindelsen per den 31 augusti 2024 uppgick till 153,4 miljoner kronor inklusive löneskatt (förpliktelsen 31 december 2023 var 146,8 miljoner kronor).

Skulden har ökat sedan årsskiftet vilket beror på att värdesäkringen av pensionsförpliktelsen är högre än årets utbetalningar, det är normalt är precis tvärtom. Värdesäkringen består av ränte och basbeloppsuppräknings, utbetalningar avser pensioner till tidigare anställda före 1998.

Prognosen på lång sikt är att ansvarsförbindelsen kommer att minska, vilket bygger på att prisbasbeloppet kommer utvecklas enligt historisk trend och då kommer de årliga pensionsutbetalningarna att vara större än den årliga omräkningen av ansvarsförbindelsen. Prognosen för ansvarsförbindelsen inklusive löneskatt är 126,8 miljoner kronor i slutet av år 2028.